Asesiad Llwybrau Cerdded i Ysgolion RhCT

Ystrad i Ysgol Nant-gwyn

Mawrth 2025

REDSTART

YMWADIAD CYFFREDINOL:

Cafodd yr adroddiad yma ei baratoi gan Redstart o blaid Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf (“y Cleient”) ac mae at ddefnydd a budd y Cleient yn unig yn unol â'r cytundeb rhwng y Cleient a Redstart y cafodd gwasanaethau Redstart eu cyflawni oddi tano. Heblaw am atebolrwydd nad oes modd ei eithrio yn ôl y gyfraith, dydy Redstart ddim yn derbyn unrhyw atebolrwydd i unrhyw barti arall mewn perthynas â chynnwys yr adroddiad yma.

Er y cymerwyd gofal wrth lunio'r adroddiad yma, mae'r casgliadau a'r argymhellion sydd ynddo yn seiliedig ar wybodaeth a gafodd ei darparu gan drydydd parti (“Gwybodaeth Trydydd Parti”). At ddibenion yr adroddiad yma, mae Redstart wedi dibynnu ar yr Wybodaeth Trydydd Parti a chymryd yn ganiataol ei bod yn gywir ac yn gyflawn. Nid yw wedi gwirio gwybodaeth o'r fath yn annibynnol at ddibenion yr adroddiad yma. Dydy Redstart ddim yn gwneud unrhyw gynrychiolaeth, gwarant nac ymgymeriad (datganedig neu ymhlyg) yng nghyd-destun Gwybodaeth Trydydd Parti a dydy Redstart ddim yn cymryd nac yn derbyn cyfrifoldeb am ddigonolrwydd, cyflawnrwydd na chywirdeb yr adroddiad yng nghyd-destun yr Wybodaeth Trydydd Parti sy'n sail iddo.

RHYDDID GWYBODAETH:

Mae Redstart yn deall ac yn cydnabod rhwymedigaethau a chyfrifoldebau cyfreithiol yr Awdurdod o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (y “Ddeddf”) ac mae'n llwyr werthfawrogi y gallai fod yn ofynnol i'r Awdurdod ddatgelu unrhyw wybodaeth sydd ganddo o dan delerau'r Ddeddf.

Cynnwys

1. Cyflwyniad 1
2. Aliniad Polisi 2
3. Gweithdrefnau 4
4. Lleoliad y Safle a Llwybr Cerdded 5
5. Arolygon Cerddwyr / Traffig 17
6. Materion Cymdeithasol 19
7. Data Gwrthdrawiadau 20
8. Trosolwg Llwybr 21
9. Casgliadau ac Argymhellion 23

1. Cyflwyniad

1.1 Mae Redstart wedi cael ei gomisiynu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf (RhCT) i gynnal asesiad i weld a oes llwybr cerdded ar gael rhwng Canolfan Chwaraeon Cwm Rhondda, Ystrad ac Ysgol Nant-gwyn, Tonypandy.

1.2 A siarad yn gyffredinol, bydd llwybr ar gael os yw'n ddigon diogel i ddisgybl gerdded ar ei ben ei hun, neu yng nghwmni oedolyn priodol, gan ddibynnu ar oedran y disgybl. Yn rhan o waith asesu’r llwybr cerdded, bydd asesiad o'r peryglon sy’n wynebu plant a’r rhieni/cynhalwyr sy’n eu hebrwng ar hyd y llwybr rhwng y cartref a’r ysgol angen yn cael ei gynnal.

1.3 Bydd asesiadau o’r fath yn dilyn Darpariaethau Statudol Llywodraeth Cymru ar yr Asesiad Risg o Lwybrau Cerdded i’r Ysgol, fel y nodir yn Narpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr 2014.

2. Aliniad Polisi

2.1 Mae Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 yn nodi'r fframwaith cyfreithiol y gwneir darpariaethau teithio oddi mewn iddo ar gyfer dysgwyr sy'n teithio o'r cartref i'r ysgol. Ym mis Mehefin 2014, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr i gynorthwyo awdurdodau lleol i roi'r Mesur ar waith.

2.2 Mae gan awdurdodau lleol ddyletswydd gyfreithiol i asesu anghenion teithio dysgwyr sy'n cerdded i'r ysgol. Mae'r Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr yn galluogi awdurdodau lleol i benderfynu a yw llwybr i'r ysgol 'ar gael' (diogel) i'w gerdded neu'n cael ei ystyried 'ddim ar gael' (anniogel) a'r mesurau diogelu y gellid eu rhoi ar waith i sicrhau bod y llwybr 'ar gael' (yn ddiogel) i'w gerdded neu y gall ddod yn 'ddiogel'.

2.3 Mae dogfen Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i'r materion a ganlyn gael eu hystyried wrth asesu llwybr;

Er mwyn i lwybr gael ei ddosbarthu'n un sydd ar gael (diogel) mae angen i'r llwybr fod;

- Yn droedffordd ddigonol barhaus ar ffyrdd sy'n cludo traffig canolig i drwm; **neu**
- "Camau i lawr" ar ffyrdd sydd â llif traffig isel ond llinellau gweld digonol i roi digon o rybudd ymlaen llaw i yrwyr a cherddwyr; **neu**
- Ar ffyrdd gyda llif traffig isel iawn, dim "camau i lawr", ond digon o linellau gweld da i roi digon o rybudd ymlaen llaw.

Os oes angen croesi ffyrdd, argymhellir bod un o'r mesurau diogelwch canlynol:

- Ynys groesi i gerddwyr; **neu**
- Gwelededd – dylai fod yn ddigon da i ganiatáu i gerbydau stopio'n ddiogel (o ystyried y rheol cyflymder yr 85fed canradd, mae pellteroedd stopio cerbydau fel y rhai a nodir yn Rheolau'r Ffordd Fawr); **neu**
- Digon o fylchau yn llif y traffig a'r llinell weld i ganiatáu digon o gyfleoedd i groesi'n ddiogel; **neu**
- Digon o gyfleusterau croesi (er enghraifft, croesfannau sebra, pelican); **neu**
- Digon o gamau i gerddwyr wrth y goleuadau traffig (gan gynnwys ynysoedd croesi angenrheidiol); **neu**
- Digon o Hebryngwyr Croesfan Ysgol (pobl lolipop).

2.4 Dylid ystyried y wybodaeth ganlynol fel y manylir yn y ddogfen Teithio gan Ddysgwyr a'i chrynhoi isod:

a) Cyfyngiadau cyflymder o gwmpas neu gerllaw ysgolion;

b) Llif traffig dwy ffordd a gofnodir mewn Unedau Ceir Teithwyr (PCUs) - mae llif traffig isel yn cael ei bennu o dan 400 o gerbydau mewn cyfnod o awr, llif traffig canolig rhwng 400 ac 840 a llif traffig trwm dros 840 o gerbydau yr awr. Asesir bod ffordd â llai na 240 o gerbydau yr awr yn ddiogel i'w chroesi, sy'n cyfateb i 1 cerbyd bob 15 eiliad;

c) Mae angen dadansoddiad o fylchau mewn traffig am 5 munud yn olynol. Ystyrir bod 4 bwlch o fewn cyfnod o 5 munud o'r fath yn dderbyniol. Ar gyflymder cerdded o 1 metr yr eiliad bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad tra bydd angen bwlch mwy o tua 10 i 12 eiliad ar eraill;

ch) Hanes gwrthdrawiadau blaenorol am 3 blynedd o leiaf;

d) Lled, cyflwr, a gwelededd llwybr troed. Ar ffyrdd â llif traffig isel gellir tybio fel arfer bod llain ymyl y gall plentyn a'r rhiant sy'n ei hebrwng gamu arni pan fydd traffig yn mynd heibio yn darparu llwybr sydd ar gael;

dd) Lle mae angen croesi ffyrdd, argymhellir y dylid ystyried argaeledd cyfleusterau croesi megis ynysoedd croesi canolog, croesfannau cerddwyr neu arwyddion traffig;

e) Dylid ystyried llifogydd posibl ac, os oes angen, nodweddion diogelwch gan gynnwys arwyddion, goleuadau, rhwystrau diogelwch;

f) Unrhyw newidiadau arfaethedig i'r ardal a allai gael effaith ar lwybrau cerddwyr;

ff) Croesfannau rheilffordd;

g) Perygl cymdeithasol a achosir gan unrhyw ymddygiad gwrthgymdeithasol posibl;

ng) Unrhyw newidiadau i nodweddion y bobl sy'n cerdded y llwybr.

2.5 Mae Perygl Cymdeithasol yn agored i ddehongliadau gwahanol ac mae'n oddrychol. O ran mesur perygl cymdeithasol, dylai tystiolaeth fod ar gael i nodi unrhyw beryglon o'r fath.

2.6 Wrth gynnal asesiadau risg, argymhellir bod awdurdodau lleol yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau/asiantaethau sydd ag arbenigedd mewn (gan gynnwys cyfrifoldeb am) fynd i'r afael â pherygl cymdeithasol a'i fesur. Mae gan yr Heddlu neu Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu gyfrifoldeb am droseddu, anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, tra bod y Byrddau Lleol Diogelu Plant yn gyfrifol am faterion diogelu/amddiffyn plant.

2.7 Mae eu cyfranogiad yn cynnwys cyfnewid gwybodaeth, asesu, a rheoli unrhyw risgiau o'r fath. Felly, nid yw Redstart wedi'i gomisiynu i nodi materion yn ymwneud â pheryglon cymdeithasol a achosir gan ymddygiad gwrthgymdeithasol.

3. Gweithdrefnau

3.1 Ymweliad Safle

3.1.1 Cynhaliwyd asesiad safle cerdded i ymchwilio i'r llwybr ac i nodi peryglon / gwaith adfer posibl sydd ei angen er mwyn darparu llwybr cerdded diogel. Cafodd y llwybr ei gerdded ar adegau i ddal amodau traffig arferol yn ystod yr amser yr oedd plant ysgol yn cerdded y llwybr.

3.1.2 Rhestrir isod enghreifftiau o beryglon safle nodweddiadol a fydd yn cael eu hystyried o ganlyniad i'r asesiad cerdded:

- Rhyng-welededd rhwng gyrwyr a cherddwyr, ar hyd y llwybr ac ar gyffyrdd bach;
- Nifer uchel o draffig wrth groesfannau a mathau o gerbydau sy'n defnyddio'r llwybr;
- Cyflwr wyneb y llwybr troed, lled defnyddiadwy, a chysylltedd rhwng llwybrau troed cyfagos;
- Unrhyw ddail sydd wedi gordyfu sy'n rhwystro symudiadau cerddwyr/sy'n culhau'r lled defnyddiadwy;
- Cerbydau'n parcio ar y droedffordd gan achosi rhwystr/gan gulhau'r lled defnyddiadwy.

3.2 Gwybodaeth i'w Darparu

3.2.1 Mae'r wybodaeth ganlynol i'w darparu yn rhan o'r asesiad:

a) Cynllun yn dangos y llwybrau a aseswyd;

b) Adroddiad yn nodi peryglon/risgiau posibl ac adferiad posibl ar gyfer pob perygl posibl a nodwyd.

4. Lleoliad y Safle a Llwybr Cerdded

4.1 Trosolwg Llwybr

4.1.1 Mae'r llwybr yn cychwyn yng Nghanolfan Chwaraeon Cwm Rhondda, Ystrad, CF41 7SY sydd wedi'i lleoli ar yr A4058 Heol Tyntyla, Ystrad. Mae'r llwybr yn mynd yn ei flaen tua'r dwyrain ar hyd y llwybr troed trwy Barc Gelligaled a'r ffyrdd/strydoedd canlynol, Coedlan Pontrhondda, Heol Pontrhondda, Stryd Sherwood, Teras Maes-y-deri, Teras Rhondda, Teras Salem, Heol Llwynypia, Stryd De Winton, Heol Gilfach, Stryd y Briallu, Heol Gelli, Parc Gellifaelog, i gât Ysgol Nant-gwyn, Parc Gellifaelog, Pen-y-graig, CF40 1HQ, fel sydd i'w weld yn **Nelwedd 4.1** isod. Mae darnau di-dor o droedffordd, gyda chyfleoedd croesi a goleuadau stryd ar hyd y llwybr.

Delwedd 4.1 – Canolfan Chwaraeon Cwm Rhondda, Ystrad i Ysgol Nant-gwyn (Delwedd © 2024 Airbus)

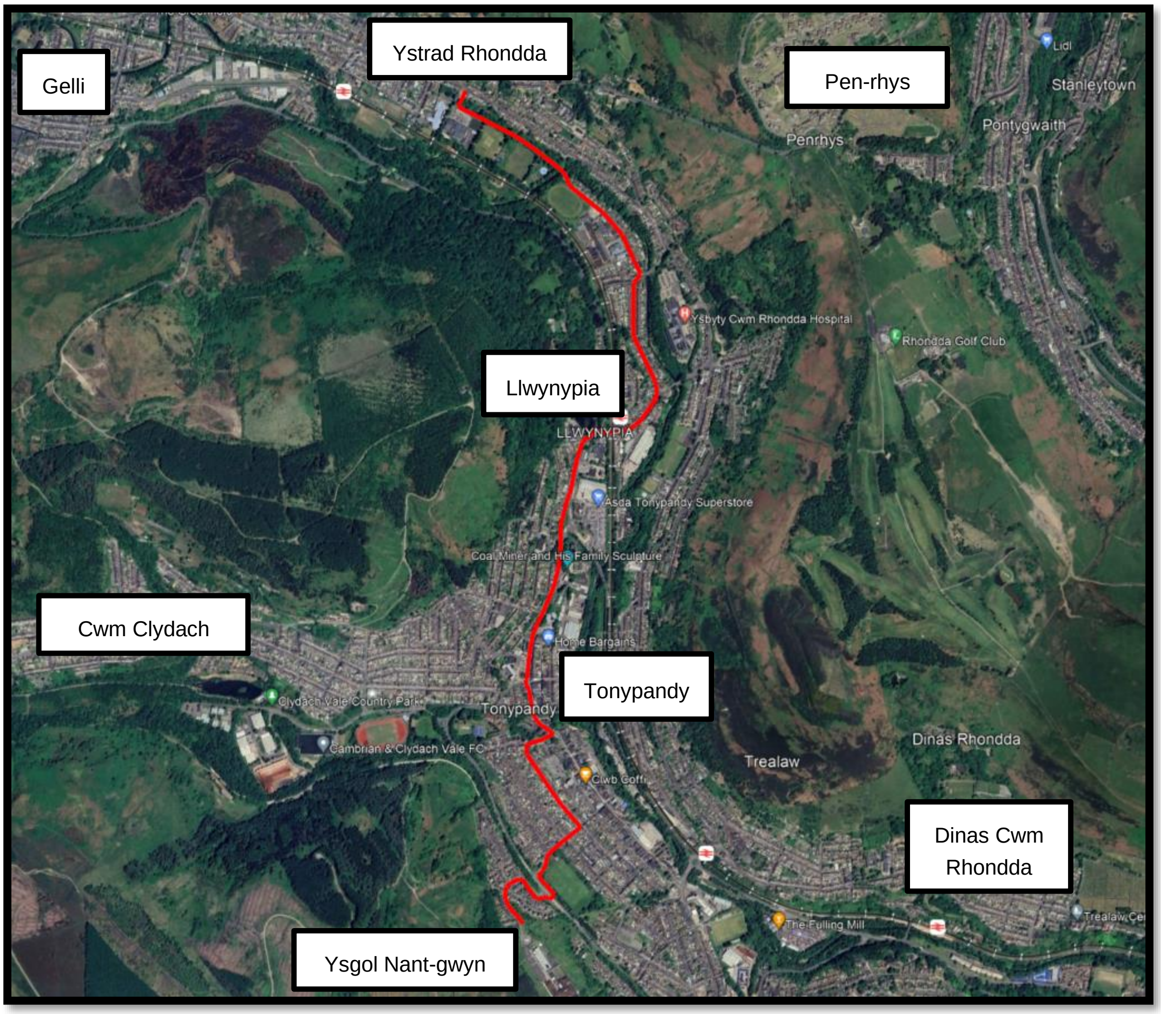

4.1.2 Mae llwybrau troed ar hyd y llwybr yn ddigon llydan i ganiatáu i gerddwyr fynd heibio'i gilydd yn ddidrafferth. Mae disgyblion sy'n byw llai na 2 filltir i ffwrdd yn cerdded y llwybr yma sydd eisoes ar gael ac yn cael ei ddefnyddio bob dydd. Mae cysylltiadau i/o Ysgolion Cynradd Llwynypia, Pontrhondda a Bodringallt eisoes ar gael ac yn cael eu defnyddio bob dydd.

4.1.3 Lle'r oedd angen croesi ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod gwrthdaro rhwng cerbydau/cerddwyr yn risg isel.

4.1.4 Darperir cysylltedd rhwng llwybrau troed drwy gydol y daith gan groesfannau sebra, signalau traffig a mannau croesi heb eu rheoli eraill.

4.1.5 Mae terfynau cyflymder yn amrywio ar hyd y llwybrau o 20mya i 50mya (mae'r llwybr yn croesi'r A4119), fodd bynnag mae terfyn cyflymder o 20mya ar waith ar hyd y rhan fwyaf o'r llwybr a nodwyd bod llif cerbydau yn gymedrol.

4.1.6 Mewn mannau, mae angen clirio llystyfiant i wella lled y llwybr troed y gellir ei ddefnyddio a gwelededd i gerddwyr.

4.1.7 Mae ffotograffau 4.1 i 4.20 a dynnwyd ar hyd y llwybr cerdded i'w gweld isod:

Ffotograff 4.1 – Llwybr Cyd-ddefnyddio trwy Barc Gelligaled

Ffotograff 4.2 – Llwybr Cyd-ddefnyddio trwy Barc Gelligaled gyferbyn â chae rygbi Clwb Rygbi Ystrad Rhondda.

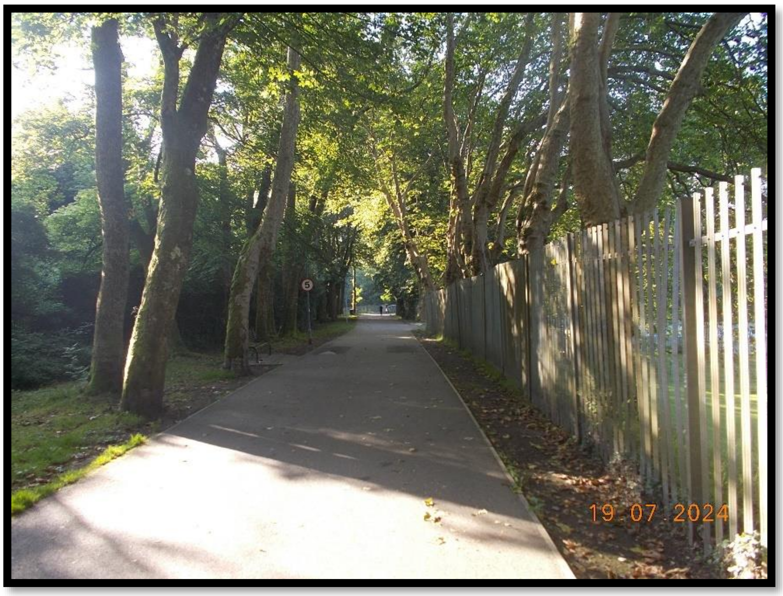

Ffotograff 4.3 – Pont droed yn cysylltu Parc Gelligaled â Choedlan Pontrhondda

Ffotograff 4.4 – Troedffordd ar hyd Coedlan Pontrhondda

Ffotograff 4.5 – Parcio ar y stryd wrth gyffordd Teras Maes-y-deri a'r A4058

Ffotograff 4.6 – Llystyfiant wedi gordyfu wrth drosbont Gorsaf Llwynypia ar yr A4058

Ffotograff 4.7 – Croesfan a reolir gan signalau wrth gyffordd y B4223 Heol Nant-y-gwyddon a'r A4058 Heol Ystrad

Ffotograff 4.8 – Cerbydau wedi'u parcio ar droedffordd y tu allan i 21 Heol Llwynypia

Ffotograff 4.9 – Croesfan a reolir gan signalau gyferbyn ag archfarchnad ASDA ar yr A4058 Heol Llwynypia

Ffotograff 4.10 – Croesfan a reolir gan signalau ger cyffordd archfarchnad ASDA ar yr A4058 Heol Llwynypia

Ffotograff 4.11 – Coed sy'n hongian a llystyfiant ar hyd yr A4058 Heol Ystrad (gyferbyn â Gorsaf Dân Tonypandy ac archfarchnad Asda)

Ffotograff 4.12 – Coed sy'n hongian a llystyfiant ar hyd Heol Llwynypia (gyferbyn â Chlwb Chwaraeon a Chymdeithasol Glofa'r Cambrian)

Ffotograff 4.13 – Ynys groesi croesfan i gerddwyr y tu allan i Dafarn The Pandy Inn

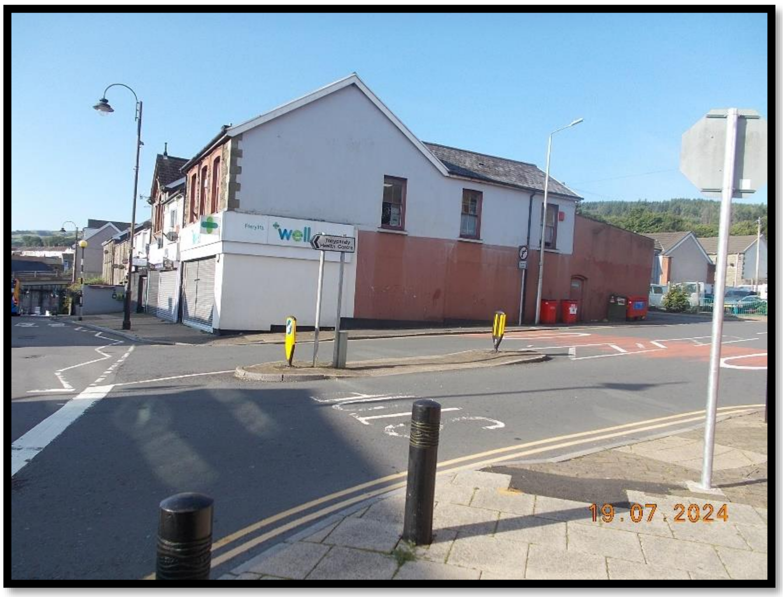

Ffotograff 4.14 – Croesfan sebra y tu allan i Feddygfa St Andrews ar Stryd De Winton

Ffotograff 4.15 – Dynesfa Stryd y Briallu at Heol Gelli

Ffotograffau 4.16 – Dynesfa Heol Gelli at Barc Gellifaelog

Ffotograffau 4.17 – Coed sy'n hongian ar ddynesfa'r droedffordd at gyffordd Heol Gelli â'r A4119

Ffotograff 4.18 – Coed sy'n hongian a llystyfiant ar ddynesfa'r llwybr troed at groesfan â signalau'r A4119 gyda diffygion ar wyneb y droedffordd

Ffotograff 4.19 – Croesfan â signalau ar yr A4119 sy'n cysylltu'r cae chwaraeon â Pharc Gellifaelog

Ffotograff 4.20 – Coed sy'n hongian a llystyfiant ar ddynesfa'r droedffordd at Barc Gellifaelog

Ffotograff 4.21 – Llystyfiant sy'n hongian ar Barc Gellifaelog

Ffotograff 4.22 – Gatiau mynediad Ysgol Nant-gwyn oddi ar Barc Gellifaelog

5. Arolygon Cerddwyr / Traffig

5.1 Mae Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr yn nodi: Lle mae angen croesi ffyrdd, argymhellir y dylid ystyried argaeledd cyfleusterau croesi megis ynysoedd croesi canolog, croesfannau cerddwyr neu arwyddion traffig. Lle nad oes cyfleusterau croesi, dylai asesiad risg y llwybr ystyried pob croesfan ffordd ofynnol, gan gofio cyflymder a llif traffig, llinellau gweld ac ati.

5.2 Os oes angen croesi ffyrdd dylai fod:

- Digon o fylchau yn llif y traffig a'r llinellau gweld i ganiatáu digon o gyfleoedd i groesi'n ddiogel. Dylai'r dadansoddiad amser bwlch gael ei ddefnyddio lle bo angen **neu**
- Ynysoedd croesi i gerddwyr **neu**
- Cyfleusterau croesi (e.e. sebra, pelican, pâl ac ati) **neu**
- Cyfnod cerddwyr wrth y goleuadau traffig **neu**
- Hebryngwr Croesfan Ysgol.

5.3 Os oes angen croesi ffordd dylai'r gwelededd yn y lleoliad ganiatáu i gerbyd stopio, o ystyried cyflymder yr 85fed canradd (y cyflymder y mae 85% o'r cerbydau'n teithio islaw) o'r llif traffig. Dylid cymryd pellteroedd stopio cerbydau fel y rhai a nodir yn Rheolau'r Ffordd Fawr. Mewn llawer o ardaloedd gwledig, mae'n debygol y bydd angen arfer barn barhaus. Ni all unrhyw feini prawf ddarparu'r holl arweiniad nac atebion i bob sefyllfa bosibl.

5.4 Os oes rhaid croesi ffyrdd i ddefnyddio troedffordd neu i wella llinellau gweld, efallai y bydd angen rhoi cyngor ar fannau croesi diogel. Ar rai ffyrdd gwledig efallai na fydd y droedffordd yn barhaus.

5.5 Bydd yn rhaid gwneud dyfarniad gwybodus ynghylch argaeledd mannau “cam i lawr”.

5.6 Gellir asesu pa mor anodd yw croesi safle drwy ystyried nifer y bylchau yn llif y traffig sy'n dderbyniol i gerddwyr. Gall traffig sy'n llifo'n rhydd greu bylchau ar hap ac yn weddol aml, ond mae cyflymderau'n tueddu i fod yn uwch, a byddai angen i fylchau fod yn hirach er mwyn croesi'r ffordd yn ddiogel.

5.7 Mae bwlch derbyniol o ran croesi o un ochr y ffordd i'r llall yn amrywio rhwng pob person. Bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad. Efallai y bydd angen bylchau mwy o tua 10 i 12 eiliad ar rai eraill.

5.8 Argymhellir bod yr arolwg yn cofnodi nifer y bylchau ym mhob cyfnod o 5 munud sy'n hwy nag amser croesi'r ffordd, gan ddefnyddio un metr yr eiliad fel y cyflymder cerdded. Mae pedwar bwlch ym mhob cyfnod o 5 munud yn dynodi ffordd y gellir ei chroesi heb ormod o oedi. Gallai bylchau hirach fod wedi'u dosbarthu'n fylchau lluosog yn hytrach nag 1 bwlch yn unig.

5.9 Mae'r Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr – Mehefin 2014 yn amlinellu'r hyn sydd ei angen wrth asesu Llif Traffig ar Ffyrdd.

5.9.1 Ystyr llif traffig isel yw ffyrdd sydd â llif traffig o dan 400 o gerbydau mewn cyfnod o awr; llif traffig canolig yw ffyrdd sydd â llif traffig rhwng 400 ac 840 cerbyd yr awr; a llif traffig trwm yw ffyrdd sydd â llif traffig o dros 840 o gerbydau yr awr.

5.9.2 Bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad. Ystyrir bod pedwar bwlch o'r fath o fewn cyfnod o 5 munud yn dderbyniol. Ar gyfer yr adroddiad hwn, rydym wedi defnyddio 6 eiliad a lle mae'r bwlch yn fwy na neu'n hafal i 12 eiliad mae hyn wedi'i gyfrif fel 2 neu fwy o fylchau.

5.10 Daeth yr asesiad cerdded i'r casgliad bod llwybrau troed cyfagos yn rhai sydd wedi'u cysylltu'n dda ar hyd y llwybr, gyda chyfleusterau croesi digonol (rhai wedi'u rheoli a heb eu rheoli) a chyfnodau cerddwyr wrth oleuadau traffig i gerddwyr allu croesi'n ddiogel. O ganlyniad, doedd dim angen unrhyw ddata traffig na gwybodaeth o ran arolwg bylchau.

6. Materion Cymdeithasol

6.1 Mae achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol wedi digwydd yn y parc sglefrfyrddio ym Mharc Gelligaled (ger pwll nofio'r plant) y tu allan i'r amseroedd pan fyddai plant ysgol yn cerdded i'r ysgol. Gweler **ffotograff 6.1**.

Ffotograff 6.1 – Y parc sglefrfyrddio ym Mharc Gelligaled

6.2 Mae'r parc wedi bod yn destun dull amlasiantaeth i fynd i'r afael â'r ymddygiad gwrthgymdeithasol. Mae gwaith mewn partneriaeth wedi dangos y gellir delio â'r rhan fwyaf o achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol yn gyflym ac yn effeithiol, ac mae cynlluniau'n cael eu rhoi ar waith i wella sut mae'r ardal yn edrych a'i diogelwch.

6.3 Dylai'r ardal yma barhau i gael ei monitro gan garfanau plismona cymdogaeth leol i leihau unrhyw risgiau i gerddwyr.

6.4 Efallai y bydd materion eraill nad ydynt yn amlwg o asesiad ar droed, y byddai grwpiau defnyddwyr eraill yn eu nodi. Byddai angen i'r awdurdod lleol ystyried yr agweddau hyn gyda'r Heddlu ac asiantaethau diogelu eraill.

7. Data Gwrthdrawiadau

7.1 Ymchwiliwyd i ddata gwrthdrawiadau cerddwyr ar gyfer y 5 mlynedd rhwng 2020 a 2024 (wedi'u dilysu) trwy Crashmap.co.uk a data Gwrthdrawiadau Ffyrdd a Gofnodwyd gan yr Heddlu. Sylwch fod y Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr yn ei gwneud yn ofynnol i aseswyr ymgorffori 3 blynedd o hanes gwrthdrawiadau wrth asesu llwybr.

7.2 Mae'r data gwrthdrawiadau wedi cael ei ymchwilio yn ystod yr amseroedd y byddai plant ysgol yn cerdded y llwybr i nodi amodau traffig arferol yn ystod yr amser. Mae’r amseroedd hyn wedi’u nodi'n 07:00 – 09:30 ar gyfer taith yn y bore, a 14:30 – 17:00 ar gyfer taith yn y prynhawn..

7.3 Digwyddodd y gwrthdrawiadau canlynol a arweiniodd at anafu cerddwyr yn ystod y cyfnod a aseswyd:

- 1 gwrthdrawiad a arweiniodd at fân anafiadau ger: 33 Heol Pontrhondda. Plentyn oedd wedi'i anafu yn y gwrthdrawiad yma. Dyddiad 25/11/2020

- 1 gwrthdrawiad a arweiniodd at fân anafiadau ger Clwb Chwaraeon a Chymdeithasol Glofa'r Cambrian ar Heol Llwynypia. Plentyn oedd wedi'i anafu yn y gwrthdrawiad yma. Dyddiad 19/11/2020.

- 1 gwrthdrawiad a arweiniodd at fân anafiadau ar Heol Nant-y-gwyddon. Plentyn oedd wedi'i anafu yn y gwrthdrawiad yma. Dyddiad 19/07/2024.

Ni nodwyd unrhyw glystyrau o wrthdrawiadau.

8. Trosolwg Llwybr

8.1 Mae'r llwybr o fewn terfynau cyflymder 20/30mya ond yn croesi rhan 50mya o'r A4119 trwy groesfan â signalau.

8.2 Mae troedffyrdd di-dor mewn cyflwr rhesymol ar hyd y llwybr.

8.3 Gwelwyd bod coed yn hongian uwchben y droedffordd yn y lleoliadau canlynol:

- Y droedffordd ar hyd trosbont y rheilffordd yng Ngorsaf Llwynypia
- Y droedffordd orllewinol ar hyd yr A4058 gyferbyn â'r orsaf dân ac archfarchnad ASDA
- Y droedffordd orllewinol ar hyd Heol Llwynypia gyferbyn â'r hen dŷ pwmpio a Chlwb Chwaraeon a Chymdeithasol Glofa'r Cambrian.
- Dynesfa'r droedffordd at y groesfan â signalau ar yr A4119 i Barc Gellifaelog.

8.4 Mae croesfan brysur wrth gyffordd Stryd y Llys a Heol Llwynypia/Stryd De Winton. Nodir fodd bynnag fod ynys groesi i gerddwyr yno er mwyn i gerddwyr groesi mewn dau gam, a bod y droedffordd ar ochr arall y ffordd ar gael.

8.5 Mae rhannau ar wahân ar hyd yr A4058 lle mae parcio ar y stryd/ar y droedffordd yn cyfyngu ymhellach ar led y llwybr troed y gellir ei ddefnyddio. Gall cerbydau sy'n rhwystro llwybrau troed hefyd effeithio ar lwybrau cerdded, ond mae'r carfanau plismona cymdogaeth leol yn gweithio gyda thrigolion i helpu i leihau'r risgiau i gerddwyr gan gerbydau sydd wedi'u parcio fan hyn a fan draw.

8.6 Mae goleuadau stryd ar hyd y llwybr, er bod angen gwaith cynnal a chadw parhaus ar goed mewn rhai ardaloedd i sicrhau nad yw lefelau golau yn cael eu peryglu.

8.7 Mae achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol wedi'u nodi yn y parc sglefrfyrddio ym Mharc Gelligaled y tu allan i'r amseroedd pan fyddai plant ysgol yn cerdded i'r ysgol. Dylid nodi bod llwybr 'ar gael' amgen yn bodoli yn lle cerdded trwy Barc Gelligaled, sef ar hyd Heol Tyntyla a Stryd Sherwood.

8.8 Mae ymchwiliad i wrthdrawiadau a arweiniodd at anafu cerddwyr yn ystod y 5 mlynedd rhwng 2020 a 2024 wedi'i gynnal. Mae'r data'n dangos bod 3 gwrthdrawiad wedi digwydd yn ystod y cyfnod a ddadansoddwyd, gyda phob un yn arwain at 1 plentyn â mân anafiadau. Ni nodwyd unrhyw glystyrau na thueddiadau.

8.9 Ar ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod yr amodau a arsylwyd yn darparu amgylchedd diogel i gerddwyr groesi. Aseswyd bod risg isel o wrthdaro rhwng cerbydau / cerddwyr, a nodwyd bod digon o fylchau croesi i gydymffurfio â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Ar adeg yr ymweliad safle, pan welwyd cerddwyr yn croesi, roeddent yn gallu gwneud hynny heb unrhyw drafferthion.

8.10 Mae cyfleusterau croesi wedi'u rheoli yn y lleoliadau canlynol:

- Croesfan â signalau – Wrth gyffordd Heol Nant-y-gwyddon a'r A4058 Heol Llwynypia.
- Croesfan â signalau – Gyferbyn ag ASDA ar yr A4058 Heol Llwynypia.
- Croesfan â signalau – Wrth gyffordd Heol Llwynypia â'r A4058 Heol Llwynypia.
- Croesfan â signalau – Y tu allan i Feddygfa St Andrews, Stryd De Winton.
- Croesfan â signalau – Ar groesfan yr A4119 i Barc Gellifaelog.

8.11 Mae un rhan o'r llwybr wedi'i chuddio gan goed a llystyfiant sydd wedi gordyfu, sy'n atal eiddo preswyl neu fasnachol rhag edrych drosti, ond nodir ei bod yn cael ei defnyddio'n helaeth gan gerddwyr a bod traffig sy'n mynd heibio yn edrych drosti:

- Dynesfa'r droedffordd at y groesfan ar yr A4119 rhwng cyffordd Heol Gelli â'r A4119 a'r groesfan â signalau am tua 100m.

8.12 Ni thybiwyd bod angen data cyfrif traffig nac arolygon bylchau, gan ei bod yn ymddangos bod digon o groesfannau wedi'u rheoli ar gyfer cerddwyr sy'n dymuno croesi'r prif ffyrdd ar y llwybr cerdded.

9. Casgliadau ac Argymhellion

9.1 Mae'r llwybr yn bodloni'r meini prawf ac ystyrir ei fod ar gael i'w gerdded yn unol â chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Serch hynny, ***gellid ystyried*** gwelliannau pellach i'r llwybr cerdded i wella amodau ar gyfer defnyddwyr y llwybr. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

- Monitro cyflwr coed a dail sy'n hongian. Lle mae coed a/neu ddail yn hongian neu'n ymledu i lwybrau troed, dylid torri'r ardaloedd hyn yn ôl i wella'r lled defnyddiadwy, llinellau gweld a gwyliadwriaeth naturiol. Yn ogystal â hyn, dylid symud malurion dail oddi ar lwybrau troed pan fo angen.

- Monitro rhwystrau troedffyrdd. Lle mae lled llwybrau troed wedi'i gyfyngu gan geir wedi'u parcio, dylid gweithredu ar y cyd ag Adran briodol y Cyngor / carfanau plismona cymdogaeth leol.

- Monitro ardal y parc sglefrfyrddio ym Mharc Gelligaled am unrhyw arwyddion o ymddygiad gwrthgymdeithasol, ac os bydd achosion yn digwydd eto, dylid gweithredu ar y cyd ag Adran briodol y Cyngor / carfanau plismona cymdogaeth leol.

REDSTART

Quest House
St Mellons Business Park
Fortran Rd, St. Mellons
Cardiff
CF3 0EY

www.redstartwales.com

REDSTART